

Minnesanteckningar Kvalitetsdialog, strategigruppen

Datum: 6 oktober 2016

Ordförande: Maria Lundqvist, Region Blekinge

Sekreterare: Elisabet Ahlqvist, KB

Presidium:

Kommunal: Birgitta Hellman Magnusson

Regional: Birgitta Winlöf

1. Välkommen
2. Snabb presentation
3. Dagordningen fastställs
Fastställd utan ändringar.
4. Föregående mötesanteckningar – endast stora avvikelser tas vid sittande möte. Smärre justeringar skickas till sekreteraren.

Lades till handlingarna utan ändringar. Ändringar har tidigare skickats till EA.

5. Programgruppens förslag till Novembermötet – beslut
Henrik, Ulla, Jennie, Susan presenterar förslaget.

Programgruppen presenterade sitt förslag.

Henrik: Nick Jones är något spännande på spåret, han har arbetat med lokal statistik. Nick gör en presentation av det som de hittills har gjort i Huddinge. Nicks föreläsning får utgöra grund till workshopen och de teman som tas upp.

Fråga: finns det något skrivet som deltagarna kan läsa i förväg?
Gärna länka i inbjudan.

Maureen Hoppers kommer att tala om breddad rekrytering, Maureen har jobbat på mångkulturellt centrum.

Workshopen har tre spår:

- Budgetering
- Samordning
- Integration

14/10: programgruppen lämnar in underfrågorna till KB som sätter in det i programmet.

6. Förslag VP 2017 – diskussion

Förslagen som hade skickats ut i förväg saknade det som inkommit från Region Skåne (sydöstra Skåne, 2016-05-20 och regionalt möte 2016-05-23) dessa föredrogs muntligt.

- Nationell samordning av E-boks försörjning över hela landet.

Detta besvarades av Anna Lundén: e-boken och den nationella biblioteksstrategin ligger i samma ”pengapåse”. E-boksprojektet har nyligen publicerat en rapport som ligger KB:s lednings bord. Det är en fråga som tas om hand på andra delar av KB.

- Statistiken till KB måste utvecklas vidare.

Önskemålet förs över till forumgruppen för statistik som Cecilia R är sekreterare för.

Övriga förslag tillfogades bruttolistan över inkomna förslag.

Kommentar från SLB ang. det förslag som skickats in:

Förslaget är diskuterat på möten, SLB vill att strategigruppen koncentrar sig på bara några få saker. Det står i lagen att vi ska följa upp planerna, det som görs behöver vara konkret och gärna verktyg. Stort fokus på likvärdighet, det finns pågående initiativ som kan fortsättas, t.ex. Halland och Skånes arbete med kvalitativa och kvantitativa uppföljningar

Strategigruppen beslutade att det räcker med förslag, alla förslag som inkommit förs samman i ett gemensamt dokument.

Gruppen uppdrog till presidiet för årsmötet att göra en beredning och lägga fram ett sammanhållet förslag till årsmötet att ta ställning till. Presidiets förslag läggs till dagordningen som skickas ut i förväg.

7. Jönköping, Katinka – information (bytt plats, på dagordningen punkt 8)

Den PP Katinka visade skickas i e-post till deltagarna.

Katinka: Ska vi inte dela med oss med vad vi gör på hemmaplan?

Alla brottas med frågeställningar, genom att dela med sig kan tankar väckas hos andra, frågor kan ge nya insikter och en vilja att göra något liknande växa fram.

Punkten heter information på dagordningen, det här handlar mer om en reflektion och att dela med sig.

Katinka visar bibliotekslandskapet Jönköpings län

Region Jönköpings län har en vision: ”för ett bra liv i en attraktiv region”, en bra utgångspunkt.

Regionala biblioteksverksamheten är liten, många som arbetar inom regionen tror det är ett fysiskt bibliotek. Det finns en ledning som förstår att det handlar om utveckling.

Utgångspunkten är bibliotekslagen, Regionbiblioteket låter lagens skrivning löpa genom alla sina dokument.

De dokument som finns att ta hänsyn till är RUS (Regional utvecklingsstrategi) som är regionalt övergripande och därmed även berör kulturverksamheterna.

Det finns en Regional kulturplan 2015-2017. Kulturplanen är framtagen av kulturchefen i dialog med kommunerna, civilsamhället, etc. Den regionala biblioteksplanen är en del av kulturplanen, så kommer det troligen att se ut även i nästa kulturplansplan. Det är en viktig skillnad mot att finnas som en bilaga.. Under 2017 ska en ny regional kulturplan och regional biblioteksplan tas fram som kommer att gälla 2018-2020.

Verksamhetsidé för den regionala biblioteksverksamheten;

- Dela kunskap
- Främja samverkan
- Möjliggöra utveckling

Den regionala biblioteksplanen 2015-2017 är processad tillsammans med de kommunala bibliotekscheferna och i andra grupper.

I Jönköpings län har 10 av 13 kommuner gällande biblioteksplaner. Regionbiblioteket bjöd in cheferna till kollegiala samtal inför arbetet med de kommunala biblioteksplanerna. Regionbiblioteket har också erbjudit processtöd till de som önskat inför framtagandet av planerna. Ett par kommuner har valt att arbeta på egen hand utan stöd från regionbiblioteket eller kollegerna.

Några kommuner har valt att följa rubriksättningen från regionala biblioteksplanen, vilket förhoppningsvis kan leda till ökad samsyn och samverkan på sikt. Katinka hoppas planerna, regionalt och lokalt blir ett verktyg, som stöd för utveckling och för att höja kvaliteten.

Sedan december 2016 finns en gemensam Läsfrämjandeplan för folkbiblioteken och regionbiblioteket i Jönköpings län, med den målbilden: Jönköpings län – ett län av läsare!.

Bakgrunden är det projekt som genomfördes tillsammans med Sydlänen och som resulterade i rapporten ”Vi packar mängder med böcker, kanelgiffar, saft och kör ut”. ”Vår forskare” Catarina Schmidt, satte fingret på många bra saker att arbeta vidare med.

(Skåne arbetar också vidare utifrån rapporten genom att man tar upp succéfaktorer och försöker hitta hur man mäter bättre.)

Läsfrämjandeplanen tog rätt lång tid att göra, det behövdes ett omtag för att få den att bli gemensam. Regionbiblioteket började på nytt i kommunerna då bibliotekscheferna fick arbeta med läsfrämjandekartor. På så sätt fick vi syn på hur mycket som händer både enskilt och samlat i länet. Läsfrämjandeplanen växte på så sätt fram och antogs i december (2015) på ett Kultur- och bibliotekschefsmöte. Kulturcheferna gick igång och var mycket positiva till den regionala läsfrämjandeplanen! Något vi funderat över och som någon förklarade med att det kan vara så att kulturcheferna är mer vana att jobba med planer.

Inför planerandet av den regionala biblioteksverksamheten 2016 kom vi överens om att läsfrämjandeplanen var vår utgångspunkt, oavsett fokus- eller kompetensområde.

Nästa steg blev kommunbesök av utvecklaren som har fokus/kompetensområde barn- och unga. Samtal med bibliotekarier och chef med fokus på det läsfrämjande arbetet och den lokala

läsfrämjandeplanen som skulle skrivas inför ansökan till KUR. Nu finns det en läsfrämjande plan i varje kommun!

På varje chefsmöte har vi haft med något kring läsfrämjande och vi har haft utbildningsdagar då både chefer och övrig personal bjudits in. Det startade med en framtidsspaning av Anne-Marie Körling och därefter följde en inspirationsdag om olika format.

Det gick trögt, vi funderade på regionbiblioteket på hur vi skulle få det att bli verkstad kopplad till den gemensamma planen. Så i juni och augusti bjöd vi in till inspirationsdagar, då kolleger fick dela med sig, lyssna och samtala. Många i personalgruppen blev engagerade och det blev tydligt att det görs massor som är bra!

Så fortsatte det under september/oktober då Agneta Edwards ledde workshops utifrån den regionala läsfrämjandeplanen. Allt förankrades med bibliotekscheferna och planerades så att samtliga i de olika personalgrupperna skulle ges möjlighet att delta.

Deltagandet från kommunerna har varierat, någon kommun har skickade en person, medan andra kommuner har skickat alla.

Just nu ... Läslust november – en länsgemensam aktivitet med lokal prägel.

Vi har kommit överens om att vid något tillfälle under året sätta extra ljus på det läsfrämjande arbetet. Loggan finns att använda och så gör biblioteken mer eller mindre av det man gör i vanliga fall.

Regionbiblioteket fick via samarbete med Hallpressen och Novellix möjlighet att förmånligt köpa in fyra noveller på temat flykt. Bibliotekscheferna föreslog att det skulle ges en ask till varje medarbetare inför Läslust november. Biblioteken, enskilt eller tillsammans, genomför kompetensutveckling i t.ex. form av boksamtal.

Regionbiblioteket kommer att använda novellerna för att synliggöra det läsfrämjande arbetet och vikten av läsande förebilder inåt regionen, målgrupp är politiker och tjänstemän.

I januari 2017 blir det en dag då vi, tillsammans med cheferna och deras personal följer upp arbetet vi gjort utifrån den gemensamma läsfrämjandeplanen och tillsammans gör planeringen för det fortsatta arbetet.

Viktigt att följa upp hur vi använde våra planer och resultatet av det vi gör, både regionalt, lokalt och tillsammans. Frågan vi på regionbiblioteket ständigt återkommer till är; Hur får vi något att hända

på riktigt? Vilket betyder hur kan vi, den regionala biblioteksverksamheten i samarbete med folkbiblioteken, möjliggöra att det med utgångspunkt från våra planer skapas utrymme för reflektion kring och utveckling av verksamhet och profession när upplevelsen är att "vardagen" redan kräver allt och lite till? Hur skapar vi en biblioteksverksamhet som erbjuder en likvärdig service av hög kvalitet som är långsiktigt hållbar?

(BHM: SVT har gjort ensatsning personliga berättelser om folk på flykt. Hur kan man använda sig av det materialet? Det kommer så många berättelser...)

8. Spridningsstöd – beslut

Vid förra mötet beslöts att Regionbibliotek Stockholm får spridningsbidra. Det visar sig att det finns möjlighet att för någon av de andra två kandidaterna Väster Norrland och Sörmland att också få bidrag.

Väster Norrland har satt sin rapport på paus, så den blir inte aktuell i år, men kan finnas kvar till nästa års bedömningar.

Gruppen enades om att man vill stödja Sörmland med en tryckning på ytterligare 300 ex, minst ett exemplar till varje kommun.

9. Skolbiblioteksgruppen Elin Lucassi – information/ rapport

Gruppen har fortfarande inte fått ett nytt namn, lämna gärna förslag om ni kommer på ett bra namn.

Gruppen har producerat en [kartläggning](#) nuläget, en sammanställning av utmaningarna finns på kb:s hemsida, det finns också en [filmad presentation](#) från Bok & Bibliotek.

Gruppen producerade det man förutsatt sig nämligen en samlad bild av nuläget. Lägesbeskrivningen omnämns i budgetpropositionen. Gruppen kommer att fortsätta arbetet. Fredag 15/10 är nästa möte när gruppen kommer att besluta nästa steg.

Gruppen är kopplad till den nationella biblioteksstrategin, avsikten är att gruppen ska ge input till strategikansliet men också kunna vara bollplank och diskutera förslag från strategin.

Gruppen har positiva erfarenheter, det går bra att synka alla myndigheter och producera gemensamt material.

Input till Elin: det är viktigt att rektorerna blir med i framtiden. Elin svarar att det finns med i gruppens tankar även på agendan hos nationell biblioteksstrategi.

16/11 hålls en skolbibliotekskonferens i Östergötland. Den riktar sig till utbildningscheferna på förvaltningsnivå i kommunerna i hela landet, utbildningschefer, rektorer och bibliotekschefer bör komma.

Det går att komma undan lagstiftarnas krav, det finns exempel en gymnasieskola hotades med viten för att skolbibliotek saknades. En bokhylla ställdes i skolan och skolan godkändes som att skolbibliotek fanns.

Det behövs allmänna råd, det förs samtal med skolverket om det. Det behövs också hjälp o stöd till skolorna.

Vid inspektionen är inte biblioteket med, en brist.

Elin: Det kommer att hända saker, frågan om hur lång tid det tar.

10. Dagordning till årsmötet 18 november – beslut

Gruppen beslöt att ge presidiet mandat att sätta dagordningen för årsmötet med utgångspunkt från förra årets dagordning.

11. Förslag mötesdatum 2017 – beslut

Gruppen bestämde att första mötet för strategigruppen blir den **8 februari 2017**. På möte 1, 2017 beslutas resterande möten för året. Till presidium för första mötet valdes Kerstin Olsson och Malin Ögland. Kommunal representant utses senare efter att dessa fastställts på årsmötet.

12. Uppföljning verksamhetens excellens, har någon prövat att använda uppdelningen mot biblioteksplaner? - diskussion

Punkten flyttas fram till ett strategimöte 1, 2017.

Presentationen och själva uppställningen skickas ut tillsammans med anteckningarna från detta möte.

Läxa: Testa helst sin egen biblioteksplan (eller flera) mot den modell Elisabet har ställt upp. Går det att göra den här uppdelningen? Är det fruktbart att tänka så här, bidrar det till ökad förståelse?

13. Gruppsamtal: utvärdering/uppföljning av kvalitetsdialog

Tre grupper samtalade.

14. Återsamling och diskussion - beredning inför årsmötet, punkt på dagordningen?

Röda gruppen (kommunala)

Skriftligt:

- Mandatet att ingå i strategigruppen ska inte kvarstå om man byter nivå.
- Formen: På strategigruppens möten finns/förekommer en diskussionsdel – frågeställningarna tas tillbaka till bibliotekscheferna <-> regionalt ansvar. Ytterligare arbetsgrupper/satellitgrupper jobbar konkret med frågor [som kommer från strategigruppen].
- Strategisk fråga att jobba med den regionala biblioteksnivån garanterar en koppling mellan KB och kommunbiblioteket.
 - Vad händer när den regionala biblioteksnivån krymper? Vilka konsekvenser får det för kommunbiblioteket? KB?
- Uppföljning sker kontinuerligt inför varje årsmötet, avsätter tid för uppföljning (möte 3)
- Hur för vi in de som ingår i Kvalitetsgruppen?
 - Påverkansgrad = VP planeringen med hjälp av uppföljningsenkäten efter stora Kvalitetsdialogen
- Utvärdering
Tänkbar utvärdering 2 x mandatperiod (4 år) = effekt för verksamheten, planer m.m. med förslag på fortsatt form, frågor, utveckling m.m.

Muntligt:

Vi har hittat ett loop hole, om man byter nivå måste fyllnadval göras. Det står inte så just nu i dokumentet, behöver ändras.

Formen: frågorna måste ut på bibliotekscheferna, regionen måste se till att frågorna kommer tillbaka till kommunerna och sedan igen till kvalitetsdialog.

Vi föreslår att uppföljning görs under möte 3 årligen, att det sätts av tid för intern uppföljning i samtal.

Hur får vi med de som bara är med en gång per år? Jo, genom Påverkansgraden, alltså möjligheten att påverka VP och att ge sin synpunkt efter stora Kvalitetsdialog.

Vi föreslår utvärdering efter två mandatperioder, den bör vara extern och undersöka påverkan.

Gröna gruppen (regionala)

Skriftligt:

- DIALOG
- 40-20-40
- Självutvärdering
- Fokusering
- Vem ska formulera frågorna?
- Kvalitetsdialogen från 2014 – utvärdering
Syfte: att peka framåt, utveckla, förbättra
- Arbetsformer:
 - Personligt ansvar
 - Mindre arbetsgrupper
- Presidiet ska möjliggöra gruppens syfte:
Transparens, samverkan kring bibliotekens kvalitet, delaktighet och lärande

Muntligt:

Kvalitetsdialogens strategiarbete och samarbetsformer bör utvärderas,
Tidsperiod: från 2014 hur har det fungerat?

Utvärderingen bör peka framåt, visa vad som ska utvecklas, förbättras

Arbetsformer:

Personligt ansvar

Möteslokalen

Arbetsgrupper

DIALOG

Det finns en spännande skärningspunkt mellan region/kommun och det tas inte tillvara.

Upplägg från Dela och Lär: 40 % i förväg 20 % mötet 40 % arbete efter. 40-20-40 är ett förhållningssätt till lärande.

(Ett längre samtal om hur det skall uppfattas, slutsatsen blev att det inte menas rent bokstavligt, utan som en bild av att det inte bara är under mötena som det händer saker, eller tankar tänks)

Synpunkt: diskussionerna dockar i andra diskussioner och arbeten, motsvarande finns inte på kommunerna.

Presidiet, vad ska gruppen göra?

Transparens, samverkan kring kvalitet, delaktighet och lärande. Det bör vara variation i hur vi arbetar.

Självutvärdering

Fokusering, en sak, en aspekt tas upp och därefter följer vi upp.

Vem ska formulera frågorna?

Ständig uppföljning av gruppens arbete, mer framåt än bakåt.

Olika nivåer.

Det är en strategigrupp, strategi är att arbeta på en nivå.

Lärande, dela med oss.

Producerande sammanhang, tagit fram skrifter.

Digitala plattformar.

Det behövs formalia som stöder transparens, protokollen behövs för transparens.

Kan vi lägga upp möten på ett annat sätt? Metoder?

Hur får vi kommunbiblioteken mer delaktiga?

Det är ett personligt ansvar att skapa det här

Ta ansvaret på ett möte. Presidiet bör anpassa mötet mer till de frågor som ska upp.

Röd/grön (blandad grupp)

Skriftligt:

- Exitfrågor – strategigruppen

- enkät till deltagarna i kvalitetsdialog om strategigruppen arbete , efter novembermötet

Pratade om andra frågor, VP17

Former, stukturer, formalia

Utvärdera/följa upp

Muntligt:

De som slutar i strategigruppen bör intervjuas om hur de har uppfattat vad man har fått med sig – Exitfrågor.

Vår grupp föreslår en enkät till alla i dialogen om strategigruppens arbete, efter novembermötet.

Tänkbara frågor:

- Om man känner till arbetet
- Har haft praktisk nytta
- **Drivkrafter** att vara med

Summering av hela diskussionen:

KB kan göra enkäten, nivå och vilken grupp.

Göra en snabbenkät just nu och utvärder så småningom, kanske med hjälp av en extern utredare eller forskare?

Den här gruppen kan vara bollplan och tycka till om förslag.

Folkbibliotekscheferna viktigt att komma till tals, hur använder vi kompetensen i gruppen bäst? Tycka till istället för att göra!

15. Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäldes.

16. Sammanfattning, kommunikationsplanering och ev. ytterligare arbetsfördelning.

Elisabet skickar ut materialet om verksamhetens excellens på nytt. Presidiet för årsmötet sätter dagordningen och samlar ihop input på VP och tar fram ett förslag som kan presenteras och röstas på under årsmötet.

17. Avslutning av dagen.

Ordförande tackade för bra möte.

Bilaga 1: Programgruppens förslag 18 november

9.15 9.45-morgonmingel med fika

9:45 – 10.00 Riksbibliotekarie Gunilla Herdenberg inleder dagen

10.00–11.00 Årsmöte för Kvalitetsdialogen

Bensträckare ca 5-10 min

11.00–12.30 Nick Jones med statistiker, Huddinge kommun

12.30–13.15 Lunch

13.15–14.30 inkl. fika

Workshop – tre spår

- Budgetering
- Samverkan
- Integration

Grupperna skickar in en mening var från workshop som visas på storskärm.

14.30–15.15 Maureen Hoppers (eller 60 minuter?)

<http://axfoundation.se/en/about-us/>

Spanarna

Sluttid 15.30

Bilaga 2: inkomna förslag VP 2017

VP förslag 2017

Jönköping:

Konkretion och **användbarhet** tycker vi är bra utgångspunkter att utveckla vidare. Ju mer konkret ju mer användarvänligt och ju lättare att använda.

Samordning/samverkan funderar vi, men på ett sätt är det väl det hela kvalitetsdialogen går ut på? Vi har ännu inte utvecklat tanken mer än så, men tycker det är viktigt att tänka samordning redan i krav och styrning för att det inte ska bli alltför många mål när man kommer till den nivån för då är risken stor att hela systemet tippar omkull...

Många aktörer är det...

- Vi har det kommunala verksamhetssystemet/kvalitetssystemet
- Vi har miljösamordnare som har sina krav
- Vi har integrationssamordnare som har sina krav
- Vi har riskhantering och krisberedskap med krav från länsstyrelsen
- Vi har bibliotekslagen
- Vi har skollagen
- ...

SLB:

Frågan om kvalitetsdialogens inriktning under 2017 har diskuterats på SLBs medlemsmöte och en arbetsgrupp har fördjupat sig i den.

Föreningens förslag är att kvalitetsdialogen bör koncentreras till ett eller högst två områden för att inte förlora fokus.

SLB föreslår att det övergripande arbetsområdet för 2017 är **uppföljning av bibliotekplanerna utifrån bibliotekslagens skrivningar om likvärdighet** och att metoder med sikte på både **kvalitativ** och **kvantitativ** uppföljning används.

Bilaga 3: Frågeställningar workshop 5 oktober

Vi har tidigare beslutat att under slutet av 2016 återkomma till frågan om utvärdering alternativt uppföljning av Kvalitetsdialog.

Definition av begreppen enligt Clas-Uno Frykholm

Vad är uppföljning?

- ▶ Uppföljning är en **löpande insamling av i huvudsak kvantitativ information** (statistik, indikatorer, nyckeltal) i syfte att **följa hur en verksamhet utvecklas** i något eller några på förhand bestämda avseenden.
- ▶ Uppföljning är mer **inriktad mot prestationer och kortsiktiga resultat**, och inte så mycket på långsiktiga effekter.
- ▶ Uppföljning är i **huvudsak deskriptiv**, till skillnad från utvärdering som är mer analytisk och förklaringsinriktad.
- ▶ Uppföljning är **ofta kopplad till "accountability"** – ansvaret att använda resurser på bästa sätt för att uppnå givna mål.
- ▶ Uppföljning kan också vara en del i ett **internt system för att kontinuerligt säkra och utveckla kvalitet**.

Vad är utvärdering?

- ▶ Utvärdering är en **systematisk undersökning av en verksamhet i syfte att bedöma verksamhetens värde**.
- ▶ Utvärdering är **inriktad mot verksamhetens resultat och långsiktiga effekter**.
- ▶ Utvärdering **använder vetenskapliga metoder** och är **ofta analytisk och förklaringsinriktad**, till skillnad från uppföljning som i huvudsak är deskriptiv.
- ▶ Utvärdering är **ofta kopplad till beslutsfattare** på olika nivåer.
- ▶ Utvärdering genomförs ofta med syftet att i efterhand **bedöma nyttan och värdet av en verksamhet** (summativ utvärdering).
- ▶ Utvärdering kan även genomföras med syftet att **utveckla och förbättra en verksamhet** (formativ utvärdering).

Vad är det vi behöver, uppföljning eller utvärdering?

Vad är det vi ska titta på, hur gruppen Kvalitetsdialog har fungerat, eller på vilket sätt exempelvis kommunerna märkt att Kvalitetsdialog finns och arbetar?

Vem ska göra utvärderingen/uppföljningen? Vi själva i gruppen? En utredare på KB? En extern?

Hur tänker vi att undersökningen ska gå till?

Vad vill vi veta/få ut av en undersökning?

Vi kommer att samtala om detta i tre mindre grupper och sedan återsamlas för gemensam dialog.